

Spremljanje in vrednotenje
Strategije lokalnega razvoja Lokalne akcijske skupine Po poteh
dediščine od Turjaka do Kolpe

*LAS Po poteh dediščine od
Turjaka do Kolpe*

KAZALO

1	Uvod.....	3
2	Osebna izkaznica LAS.....	3
3	Finančna razdelitev po skladih v programskem obdobju 2014-2020.....	4
4	Podukrep 19.2 – Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost.....	5
4.1	Javni pozivi, projekti in oddaja zahtevkov za izplačilo.....	5
4.1.1	Podukrep 19.2 - Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja.....	5
4.1.2	Podukrep 19.2 - Evropski sklad za regionalni razvoj.....	10
5	Podukrep 19.3 - Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine.....	11
5.1	Podukrep 19.3 - Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja.....	11
5.2	Podukrep 19.3 - Evropski sklad za regionalni razvoj.....	14
5.3	Analiza projektov sodelovanja LAS.....	15
5.3.1	Kazalniki SLR in projekti sodelovanja.....	16
6	Doseganje mejnikov in spremljanje kazalnikov SLR.....	16
6.1	Doseganje mejnikov.....	17
6.2	Spremljanje kazalnikov SLR določenih za sledenje izbranim ciljem.....	24
7	Analiza javnih razpisov LAS in razdelitev po tematskih področjih.....	29
7.1	Razdelitev sredstev po tematskih področjih ukrepanja.....	31
8	Evalvacija rezultatov anketnih vprašalnikov.....	34
8.1	Anketni vprašalnik.....	34
8.2	Povzetek in analiza anketnih vprašalnikov.....	36
9	Zaključek.....	38
10	Priloge.....	39

1 Uvod

V programskem obdobju 2014–2020 bo vrednotenje potekalo tako na ravni posameznega programa, ki ga izvaja zadevni organ upravljanja, kot tudi na ravni SLR, ki ga izvaja LAS. Naloga lokalnih akcijskih skupin, ki ga določa točka (g) tretjega odstavka 34. člena Uredbe EU 1303/2013, je tudi spremljanje izvajanja strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, in operacij, ki prejemajo podporo, ter izvajanje posebnih vrednotenj, povezanih s to strategijo.

S spremljanjem in vrednotenjem ocenjujemo samo uspešnost in ustreznost izvajanja SLR, vrednotenje učinkovitosti in vpliva pa bodo prevzeli organi upravljanja zadevnih skladov.

Vrednotenje je upravljavsko orodje, ki nam bo omogočalo izboljšati izvajanje obstoječe SLR, hkrati pa nam bo služilo kot podlaga za naslednje programsko obdobje. Uporaba rezultatov vrednotenja bo lahko podlaga za spremembe SLR, ki bi izhajale iz spremenjenih okoliščin na območju LAS in bi vplivale na doseganje ciljev LAS, zastavljenih v SLR. LAS lahko namreč enkrat letno predlaga spremembo SLR (Uredba CLLD, člen 18). Predlagane spremembe SLR morajo izhajati iz spremenjenih okoliščin na območju LAS. Vse spremembe mora ustrezno utemeljiti in navesti zlasti predvideni vpliv sprememb na doseganje ciljev, zastavljenih v SLR.

Vrednotenje služi LAS tudi kot kontrola uravnoteženega izvajanja ukrepov in kazalnikov SLR ter s tem pripomore k odločitvi v katere ukrepe je potrebno usmerjati več pozornosti, da bodo rezultati doprinesli k napredku celostne SLR.

Za obdobje do 31. 12. 2018, je potrebno v skladu s SLR LAS izvesti vmesno vrednotenje SLR. Z vmesnim vrednotenjem, pri katerem se sistematično in objektivno oceni rezultate in vplive operacij, se ugotovi v kolikšni meri je bila izvedena SLR. Vrednotilo se je obvezne kazalnike na ravni CLLD za EKSRR in ESRR sklad in specifične kazalnike na ravni LAS. Poleg tega je LAS spremljal tudi specifične teme vrednotenja, ki so: število podprtih partnerstev, število deležnikov na lokalni ravni, vključenih v izvajanje operacij CLLD, kdo so upravičenci, ki so se prijavi na javni poziv, na katerem tematskem področju (ukrepu) ni prijav, teritorialna pokritost, ipd.), ki bodo prispevali h kakovosti vrednotenja SLR.

2 Osebna izkaznica LAS

Naziv LAS	LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe
Kratki naziv	LAS PPD
V angleškem jeziku	Heritage Trails from Turjak to Kolpa
Naslov LAS	Trata XIV 6a, 1330 Kočevje
Naslov varnega elektronskega	las-ppd@vep.si

predala	
Spletna stran LAS	www.las-ppd.si
Predsednik LAS	Predsednik dr. Vladimir Prebilič
	Podpredsednik Blaž Milavec
Vodilni partner LAS	RC Kočevje Ribnica d.o.o.
Naslov vodilnega partnerja LAS	Trata XIV 6a, 1330 Kočevje
Številka transakcijskega računa LAS	SI56 0232 0025 7039 723 NLB
Velikost območja LAS	1191,6 km ²
Število prebivalcev LAS	38.612
Število občin	8 občin
Vključene občine (naštejte)	Dobrepolje, Kočevje, Kostel, Loški Potok, Osilnica, Ribnica, Sodražica, Velike Lašče
Problemsko območje ali območje ZTNP-1 (označi)	DA NE
Kohezijska regija	Vzhodna Slovenija
SLR bo financirana (označi)	EKSRP ESRR ESPR
Glavni sklad (označi)	EKSRP ESRR ESPR
Datum ustanovitve lokalnega partnerstva	14. 10. 2015
Število članov LAS (marec 2019)	86

3 Finančna razdelitev po skladih v programskem obdobju 2014-2020

V skladu z Odločbo o potrditvi SLR in LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe št. 33151-31/2015/28, z dne 14. 10. 2015, je LAS v programskem obdobju 2014-2020 upravičen do;

iz naslova sklada **Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja (v nadaljevanju EKSRP)** je LAS upravičen do največ:

SKLAD	PODUKREP	VIŠINA PODPORE (v EUR)
EKSRP	Pripravljalna podpora (19.1)	13.308,00
	Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (19.2)	1.475.477,70 (od tega mora biti 245.475,00 EUR namenjenih izvedbi projektov znotraj problemskih območij)
	Podpora za tekoče stroške in stroške animacije (19.4)	393.189,30

iz naslova sklada **Evropski sklad za regionalni razvoj (v nadaljevanju ESRR)** je LAS upravičen do največ:

SKLAD	PODUKREP	VIŠINA PODPORE (v EUR)
ESRR	Pripravljalna podpora (19.1)	6.692,00
	Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (19.2)	919.828,00 (od tega mora biti 97.120,00 EUR namenjenih izvedbi projektov znotraj problemskih območij)
	Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine (19.3)	20.000,00

4 Podukrep 19.2 – Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost

V skladu z Odločbo o potrditvi SLR in LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe št. 33151-31/2015/28 je višina odobrene vrednosti za izvajanje podukrepa 19.2 za **celotno programsko obdobje na voljo 1.475.477,70 EUR sredstev iz naslova Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja** (v nadaljevanju EKSRP) in **919.828,00 EUR sredstev iz naslova Evropskega sklada za regionalni razvoj** (v nadaljevanju ESRR).

4.1 Javni pozivi, projekti in oddaja zahtevkov za izplačilo

4.1.1 Podukrep 19.2 - Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja

V okviru 1. javnega poziva za izbor operacij za uresničevanje ciljev Strategije lokalnega razvoja LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe v letu 2017, ki se bodo financirale iz sredstev EKSRP smo razpisali 590.000,00 EUR. Na javni poziv, ki je bil odprt od 9. 1. do 7. 3. 2017, je bilo prejetih 16 projektnih predlogov, od tega je bilo s strani LAS potrjenih **12 projektov** in tudi oddanih na Agencijo RS za kmetijske trge in razvoj podeželja (v nadaljevanju ARSKTRP), ki je opravila dokončno potrditev operacij.

S strani ARSKTRP je bilo odobrenih 11 projektov. Prijavitelj Zavod za vzgojnoizobraževalni, socialni in kulturni napredek VISK se je s projektom z nazivom Zasebni vrtec Montessori na podeželju umaknil, saj ni uspel pravočasno pridobiti dokumentov, ki so bili zahtevani v dopolnitvah vloge.

Podatki o 1. javnem pozivu LAS

1.	Število objavljenih javnih pozivov za sklad EKSRP	1
2.	Zaporedna številka javnega poziva (1., 2.,3,...)	1
	Leto objave javnega poziva s strani LAS	2017
	Skupna višina razpisanih sredstev (v EUR)	590.000,00
	Število prejetih vlog v obravnavo na LAS	16

	Skupna višina zaprošenih sredstev (v EUR)	782.452,40
3.	Število odobrenih vlog na ravni LAS	12
	Višina odobrenih sredstev na ravni LAS (v EUR)	568.541,20
4.	Število vlog odobrenih s strani ARSKTRP	11
	Skupna višina odobrenih sredstev s strani ARSKTRP (v EUR)	509.980,80
5.	Število zaključenih operacij*	3
	Število izplačanih operacij	1
	Skupna višina izplačanih sredstev do 31. 12. 2018 (v EUR)	22.619,77
	Skupna višina izplačanih sredstev do 31. 3. 2019 (v EUR)	73.485,75

*Zaključena operacija« je operacija, ki je fizično zaključena, plačani vsi računi s strani upravičenca in zahtevki oz. zadnji zahtevki v primeru fazne operacije vloženi na ARSKTRP do konca leta 2018.

Seznam in višina odobrenih sredstev dokončno potrjenih projektov s strani ARSKTRP v okviru 1. javnega poziva LAS

	Naziv projekta	Vlagatelj/vodilni partner	Višina zaprosenih sredstev (E-kmetija)	Višina odobrenih sredstev s strani ARSKTRP (potrjeno z odločbo)	Datum prejema Odločbe potrditvi projekta	Datum zaključka projekta
1	Dediščina Kočvarjev, nekoč in danes	Zavod za ohranitev kulturne dediščine Nesseltal Koprivnik	31.259,87	31.259,87	11. 5. 2018	30. 11 2018
2	Zasebni vrtec Montessori na podeželju	Zavod za vzgojnoizobraževalni, socialni in kulturni napredek VISK	51.666,91	0,00	/	/
3	»KUHARICA FIŽOLOV DAN«	EQUUS – Trgovske in svetovalne storitve, Stanislav Škrabec s.p.	21.163,50	21.163,50	21. 2. 2018	31. 3 2019
4	Življenje ustvarja zgodbe	KNJIŽNICA MIKLOVA HIŠA	79.595,07	79.595,07	5. 5. 2018	31. 10. 2019
5	Ribniško lončarstvo. Včeraj. Danes. Jutri?	Javni zavod Rokodelski center Ribnica – zavod za rokodelstvo, muzejsko in galerijsko dejavnost	33.656,36	30.149,26	4. 4. 2018	30. 6. 2019
6	POKRITA TRŽNICA SODRAŽICA	OBČINA SODRAŽICA	58.468,56	58.468,56	9. oktober 2017	31. julij 2018
7	Strimo ta oreh – Razvoj in uvedba novega modela in storitev za vzdrževanje kulturne krajine	LUKA, turizem in trgovina, d.o.o.	79.761,25	79.540,69	20. 4. 2018	30. 11. 2019
8	Zgodbe lesa – ozaveščanje o pomembnosti lesa skozi sodobno interpretacijo kulturne dediščine	Festival lesa, organizacija dogodkov in trženje, z.o.o., so.p.	17.064,37	15.062,00	9. 10. 2017	31. 3. 2018
9	Skrb za ohranjanje medvedov s spodbujanjem nepotrošne rabe	Zavod za gozdove Slovenije	69.859,57	68.836,17	4. 4. 2018	30. 4. 2019
10	KALI DANES–ZA PRIHODNOST	OBČINA KOČEVJE	34.715,68	34.715,62	21. 2. 2018	30. 9. 2019
11	ŽIVLJENJE V OBJEMU GOZDOV	TURISTIČNO DRUŠTVO KOČEVJE	58.403,69	58.331,35	20. 3. 2018	15. 10. 2019

12	Razvoj gorskega kolesarstva s spretnostnim poligonom v naravi za otroke in odrasle	JAVNI ZAVOD ZA ŠPORT OBČINE KOČEVJE	32.926,37	32.858,71	4. 4. 2018	31. 7. 2019
	SKUPAJ		568.541,20	509.980,80		

Na voljo za projekte (EKSRP) (v EUR)	1.475.477,70
Razpisanih (1. JP) (v EUR)	590.000,00
Dodeljenih s strani LAS (v EUR)	568.541,20
Odobreno s strani MKGP (v EUR)	509.980,80
Razlika med LAS in MKGP (v EUR)	58.560,40
Ostaja od 1. JP (razpisana sredstva - odobrena sredstva s strani MKGP) (v EUR)	80.019,20
Na voljo sredstev za nadaljnje razpise (v EUR)	965.496,90

Razliko med odobrenimi sredstvi s strani LAS in odobrenimi sredstvi s strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (v nadaljevanju MKGP) se razpiše na naslednjem javnem pozivu LAS. **Neodobrena sredstva s strani ministrstva za LAS niso izgubljena. Enako velja za sredstva, katerih vlagatelji umaknejo vlogo pred prejemom odločbe.**

Iz naslova EKSRP za naslednje javne pozive LAS ostaja 965.496,90 EUR sredstev, od tega je 245.475,00 EUR namenjenih za problemska območja.

Primerjava med zaprošenimi sredstvi LAS in končnim financiranjem nekoliko slabša. Razlogi za zavrnitev stroškov s strani ARSKTRP: pridobitev ponudbe po oddaji vloge na LAS; podpis pogodbe med investitorjem in lastnikom po oddaji vloge na LAS ter tako zavrnitev stroška naložbe; neupoštevanje popustov; nepravilen izračun upravičene vrednosti; odstop projekta.

Oddaja zahtevkov za izplačilo v okviru podukrepa 19.2

Naziv projekta	Datum oddaje ZZI		Višina Zzi (do 31. 12. 2018)		Višina izplačanih sredstev (do 31. 12. 2018)	Višina izplačanih sredstev (31. 3. 2019)	Zaključen ali nezaključen projekt
do 31. 12. 2018							
Zgodbe lesa – ozaveščanje o pomembnosti lesa skozi sodobno interpretacijo kulturne dediščine	30.03.2018		15.062,00		15.062,00	15.062,00	zaključen projekt
POKRITA TRŽNICA SODRAŽICA	26.02.2018 (1. faza)	31.07.2018 (2. faza)	7.557,77 (1. faza)	50.865,98 (2. faza)	7.557,77 (1. faza)	58.423,75	zaključen projekt
Dediščina Kočevarjev, nekoč in danes	28.11.2018		30.871,31		0	0	zaključen projekt
Ribniško lončarstvo. Včeraj. Danes. Jutri?	30.11.2018 (1. faza)		8.807,64		0	0	nezaključen projekt
Razvoj gorskega kolesarstva s spretnostnim poligonom v naravi za otroke in odrasle	21.12.2018 (1. faza)		17.775,40		0	0	nezaključen projekt
Življenje ustvarja zgodbe	28.12.2018 (1.faza)		32.792,62		0	0	nezaključen projekt
do 31. 3. 2019							
Strimo ta oreh – Razvoj in uvedba novega modela in storitev za vzdrževanje kulturne krajine	29.1.2019 (1. faza)		28.368,30		0	0	nezaključen projekt
»KUHARICA FIŽOLOV DAN«	29.03.2019		21.163,50		0	0	zaključen projekt

4.1.2 Podukrep 19. 2 - Evropski sklad za regionalni razvoj

V okviru 2. javnega poziva za izbor operacij za uresničevanje ciljev Strategije lokalnega razvoja LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe v letu 2017, ki se bodo financirale iz sredstev ESRR, smo razpisali **367.928,00 EUR**. Na javni poziv ki je bil odprt od 20. 3. 2017 do 16. 5. 2017, je bilo **prejetih 11 projektnih predlogov**, od tega je bilo s strani LAS potrjenih 8 projektov in tudi oddanih na Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (v nadaljevanju MGRT), ki bo opravil dokončno potrditev projektov.

Podatki o 2. javnem pozivu LAS

1.	Število objavljenih javnih pozivov za sklad ESRR	1
2.	Zaporedna številka javnega poziva (1., 2.,3,...)	1
	Leto objave javnega poziva s strani LAS	2017
	Skupna višina razpisanih sredstev (v EUR)	367.928,00
	Število prejetih vlog v obravnavo na LAS	11
	Skupna višina zaprosenih sredstev (v EUR)	503.954,09
3.	Število odobrenih vlog na ravni LAS	8
	Višina odobrenih sredstev na ravni LAS (v EUR)	367.928,00
4.	Število vlog odobrenih s strani MGRT	0
	Skupna višina odobrenih sredstev s strani MGRT (v EUR)	0,00
5.	Število zaključenih operacij*	0
	Število izplačanih operacij	0
	Skupna višina izplačanih sredstev do 31. 12. 2018 (v EUR)	0,00
	Skupna višina izplačanih sredstev do 31. 3. 2019 (v EUR)	0,00

*Zaključena operacija« je operacija, ki je fizično zaključena, plačani vsi računi s strani upravičenca in zahtevki oz. zadnji zahtevki v primeru fazne operacije vloženi na ARSKTRP do konca leta 2018

Seznam potrjenih projektov in višina odobrenih sredstev s strani LAS v okviru 2. javnega poziva LAS

Naziv projekta	Vlagatelj/vodilni partner	Višina odobrenih sredstev s strani LAS
Celostni pedagoški program Galerije Miklova hiša	Rokodelski center Ribnica	55.172,38
RTM Kočevska 2	Občina Kočevje	23.927,92
OTROŠKO IGRIŠČE – SRCE SOSESKE	Komunala Kočevje d.o.o.	79.899,78
Zakladnica	Zakladi Kočevske z.o.o., socialno podjetje	72.449,43
ROKODELSKA ZADRUGA	Občina Sodražica	48.525,15
Destilacija nekoč in danes	Občina Loški Potok	14.426,50

Narava naša učiteljica - učilnica v naravi in čutna pot ob Osnovni šoli Ob Rinži	Osnovna šola Ob Rinži	39.371,67
VZPOSTAVITEV ŠTUDENTSKEGA INOVACIJSKEGA STIČIŠČA	RIBNIŠKI ŠTUDENTSKI KLUB	34.155,17
SKUPAJ		367.928,00

Dodeljenih je bilo **367.928,00 EUR**. Višina nedodeljenih sredstev 0,00 EUR.

Iz naslova ESRR za naslednje javne pozive LAS ostaja 551.900,00 EUR sredstev, od tega je 97.120,00 EUR namenjenih za problemska območja. Višina sredstev se lahko poveča, zavisi od višine odobrenih sredstev s strani MGRT, umiku vlog s strani prijaviteljev, zaradi neustreznih in pomanjkljivih dokumentov ali prevelike višine neodobrenih sredstev itn.

S strani MGRT, ki opravi dokončno potrditev s podpisom pogodb o sofinanciranju, nismo prejeli še nobenega obvestila o potrditvi projektov ali pogodbe o sofinanciranju. Trenutni razlog za zamudo je pritožba s strani Inštituta spiritualne didaktike KABALA. Prijavitelj Inštitut spiritualne didaktike KABALA se je pritožil na odločitev LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe o neizboru projekta z nazivom »Distribucija funkcionalnih znanj za osebnostni razvoj in spiritualno preobrazbo s pomočjo spiritualnih arhetipov, ki jih raziskuje kabala« v okviru 2. javnega poziva LAS. O pritožbi je prijavitelj obvestil tudi pristojne organe (MGRT), ki so 28. 2. 2018 izvedli preverjanje na kraju samem glede delovanja LAS PPD. MGRT je na podlagi ugotovitev izdal najprej začasno poročilo, na katerega se je LAS z dopisom odzval, potem pa v 14. 6. 2018 izdal Končno poročilo izvedenem preverjanju na kraju samem za operacijo (v nadaljevanju Končno poročilo). Na podlagi končnih ugotovitev in priporočil je LAS PPD zaprosil MGRT za sestanek. Sestanek z MGRT je potekal 21. avgusta 2018 na temo ugotovitev MGRT v Končnem poročilu. Zadevni organ je LAS-u priporočil, da ponovi postopek izbora projektov za sofinanciranje v okviru 2. javnega poziva za izbor operacij za uresničevanje ciljev »Strategije lokalnega razvoja LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe« v letu 2017, ki se bodo financirale iz sredstev ESRR. Upravni odbor je septembra 2018 in februarja 2019 ponovil postopek odločanja o izboru projektov, ki so bile prijavljene na 2. javni poziv LAS za sredstva ESRR in vso dokumentacijo o ponovnem odločanju poslal pristojnim organom, ki dokumentacijo pregledujejo. Po zaključku izbirnega postopka na ravni odločanja v LAS, naj bi MGRT sprostilo pogodbe o sofinanciranju projektov.

5 Podukrep 19.3 - Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine

5.1 Podukrep 19.3 - Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja

Sodelovanje med partnerstvi v okviru lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, je pomembno zlasti pri izmenjavi in prenosu primerov dobrih praks ter pri pospeševanju uspešnih projektnih zamisli.

Namen podukrepa je sofinanciranje stroškov upravičencev, ki nastanejo pri pripravi in izvajanju posameznih operacij sodelovanja LAS, tako znotraj države članice (medregijsko sodelovanje) kot z območji v različnih državah članicah ali z območji v tretjih državah (transnacionalno sodelovanje).

Podukrep je namenjen reševanju specifičnih lokalnih problemov, prenosov dobrih praks med LAS, iskanju povezav in novih znanj. Operacije sodelovanja prispevajo k ciljem PRP 2014–2020 in imajo poseben poudarek na združevanju LAS s skupnimi interesi, kar generira nove ideje in razvoj inovativnih pristopov.

Z Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v programskem obdobju 2014–2020 (Uradni list RS, št. 72/17 z dne 15. 12. 2017) so med upravičence do podpore dodali poleg **lokalnih akcijskih skupin (LAS) še člane LAS**, pod pogojem, da kadar so upravičenci (na projektu) člani LAS, mora biti upravičenec tudi LAS, saj gre za projekte sodelovanja med lokalnimi akcijskimi skupinami.

Za izvajanje podukrepa 19.3 je iz naslova Programa razvoja podeželja 2014–2020 v programskem obdobju 2014–2020 namenjenih **4.000.000,00 EUR**. Ta sredstva niso del finančnega okvira za izvajanje projektov Podukrepa 19. 2 Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, vendar jih MKGP razpisuje ločeno.

Do novembra 2018 je MKGP objavil 4. javne razpise za podukrep 19.3 Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalne akcijske skupine in tako razpisal vseh 4.000.000,00 EUR sredstev:

Razpis	Datum objave	Rok za oddajo vlog
1. javni razpis	30.12.2016	31.03.2017
2. javni razpis	28.04.2017	31.07.2017
3. javni razpis	29.12.2017	06.04.2018
4. javni razpis	27.07.2018	19.10.2018

1. javni razpis MKGP

Na 1. javni razpis MKGP se je LAS prijavil s projektom sodelovanja **Zaposlitvene priložnosti na kmetijah. Projekt se je v letu 2018 zaključil in bil izplačan**

Projekt sodelovanja **Zaposlitvene priložnosti na kmetijah**, s katerim se je LAS PPD v letu 2017 prijavil na 1. javni razpis. Projekt se je julija 2018 zaključil, februarja 2019 pa je bil izplačan.

Finančna konstrukcija projekta **Zaposlitvene priložnosti na kmetijah (zaključen projekt):**

Skupna vrednost projekta z DDV (v EUR)	17.946,20
Skupna vrednost projekta brez DDV (v EUR)	14.710,00
Delež sofinanciranja (v %)	85
Višina sofinanciranja (v EUR)	12.503,50
Datum prejema odločbe o potrditvi projekta	27. 7. 2017
Zaključek projekta in rok oddaje ZZi	6. 7. 2018

Višina ZZi (v EUR)	12.503,50
Datum izplačila ZZi	Februar 2019
Višina izplačanih sredstev (v EUR)	12.503,50

3. javni razpis MKGP

Na 3. javni razpis se je LAS PPD prijavil z dvema projektoma in sicer »INTERAKTIVNI TURIZEM ZA VSE« in »Z ROKO V ROKI DO KAKOVOSTNE PREHRANE«. Oba projekta sta bila potrjena.

V projektu sodelovanja **INTERAKTIVNI TURIZEM ZA VSE** poleg LAS PPD sodeluje še 5 LAS (LAS Notranjske, LAS Zgornje Savinjske in Šaleške doline, LAS med Snežnikom in Nanosom, LAS V objemu sonca in Partnerstvo LAS Zasavje) ter kot partner v projektu še Rokodelski center Ribnica (član LAS).

Finančna konstrukcija projekta **INTERAKTIVNI TURIZEM ZA VSE:**

Skupna vrednost projekta z DDV (v EUR)	84.669,16
Skupna vrednost projekta brez DDV (v EUR)	79.550,46
Delež sofinanciranja (v %)	85
Višina sofinanciranja na projekt na območju LAS PPD (v EUR)	67.617,89
Višina sofinanciranja za LAS PPD (v EUR)	17.000,00
Višina sofinanciranja za partnerja (v EUR)	50.617,89
Datum prejema odločbe o potrditvi projekta	8. 8. 2018
Zaključek projekta in rok oddaje ZZi (1. faza)	30. 6. 2019
Zaključek projekta in rok oddaje ZZi (2. faza)	31. 12. 2019

V projektu sodelovanja **Z ROKO V ROKI DO KAKOVOSTNE PREHRANE** poleg LAS PPD sodelujejo še 3 LAS (LAS Notranjske, LAS med Snežnikom in Nanosom in LAS Dolenjska in Bela Krajina) ter kot partner v projektu še Občina Kočevje (član LAS).

Finančna konstrukcija projekta **Z ROKO V ROKI DO KAKOVOSTNE PREHRANE:**

Skupna vrednost projekta z DDV (v EUR)	102.209,61
Skupna vrednost projekta brez DDV (v EUR)	85.220,99
Delež sofinanciranja (v %)	85
Višina sofinanciranja na projekt na območju LAS PPD (v EUR)	72.437,85
Višina sofinanciranja za LAS PPD (v EUR)	50.956,65
Višina sofinanciranja za partnerja (v EUR)	21.481,20
Datum prejema odločbe o potrditvi projekta	8. 8. 2018
Zaključek projekta in rok oddaje ZZi (1. faza)	30. 9. 2019
Zaključek projekta in rok oddaje ZZi (2. faza)	30. 9. 2020

4. javni razpis MKGP

Na 4. javni razpis se je LAS PPD prijavil s štirimi projekti sodelovanja:

1. Po poteh Janeza Vajkarda Valvasorja - poleg LAS PPD sodelujejo v projektu še 3 LAS (LAS Notranjske, LAS med Snežnikom in Nanosom ter LAS Srce Slovenije). Kot partnerja v projektu z

LAS PPD sodelujeta še Pokrajinski muzej Kočevje in Zavod PARNAS. Ocenjena vrednost projekta za LAS PPD je 58.694,40 EUR z DDV (85 % sofinanciranje upravičenih stroškov znaša: 47.167,53 EUR).

2. **SKUPAJ ZA VARNI JUTRI** - poleg LAS PPD sodeluje v projektu še 6 LAS (LAS Mežiške doline, LAS Zgornje Savinjske in Šaleške doline, LAS Dolenjske in Bele krajine, LAS Zasavje, LAS med Snežnikom in Nanosom, LAS Suhe krajine, Temenice in Krke). Kot partnerji v projektu z LAS PPD sodelujejo še Občina Kočevje, Občina Ribnica in Občina Sodražica. Ocenjena vrednost projekta za LAS PPD je 117.751,33 EUR z DDV (85 % sofinanciranje upravičenih stroškov znaša: 87.588,55 EUR).
3. **Trajnostna mobilnost in turizem na kolesih** - poleg LAS PPD sodeluje v projektu še 6 LAS (LAS Zgornje Savinjske in Šaleške doline, LAS Mežiške doline, LAS Goričko 2020, LAS Kilkenny – partner iz Irske). Kot partnerji v projektu z LAS PPD sodelujejo še Občina Kočevje in Občina Ribnica. Ocenjena vrednost projekta za LAS PPD je 140.280,29 EUR z DDV (85 % sofinanciranje upravičenih stroškov znaša: 99.723,77 EUR).
4. **VERONIKINA POT – navdih in priložnost** - poleg LAS PPD sodeluje v projektu še 5 LAS (LAS Spodnje Savinjske doline, LAS Raznolikost podeželja, LAS Od Pohorja do Bohorja, LAS Ovtar Slovenskih goric, LAG Zagorje – Sutla – partner iz Hrvaške). Kot partnerji v projektu z LAS PPD sodelujejo še Občina Kočevje, Zavod Kočevsko in Pokrajinski muzej Kočevje. Ocenjena vrednost projekta za LAS PPD je 124.250,38 EUR z DDV (85 % sofinanciranje upravičenih stroškov znaša: 98.232,34 EUR).

Projekt Trajnostna mobilnost in turizem na kolesih je bil februarja 2019 potrjen, ostali trije projekti so bili z odločbo zavrjeni.

Finančna konstrukcija projekta **Trajnostna mobilnost in turizem na kolesih**:

Skupna vrednost projekta z DDV (v EUR)	140.280,29
Skupna vrednost projekta brez DDV (v EUR)	117.322,07
Delež sofinanciranja (v %)	85
Višina sofinanciranja na projekt na območju LAS PPD	99.723,77
Višina sofinanciranja za LAS PPD	23.271,31
Višina sofinanciranja za partnerja	76.452,46
Datum prejema odločbe o potrditvi projekta	19. 2. 2019
Zaključek projekta in rok oddaje ZZi (1. faza)	15. 11. 2019
Zaključek projekta in rok oddaje ZZi (2. faza)	15. 11. 2020

5.2 Podukrep 19.3 - Evropski sklad za regionalni razvoj

Skladno s SLR LAS PPD in Odločbo o potrditvi SLR in LAS PPD št. 33151-31/2015/28 smo v mesecu septembru 2017, po tem ko smo oddali vlogo s podrobnejšo razčlenitvijo aktivnosti projekta in finančno porazdelitvijo v mesecu juliju 2017, pričeli z izvedbo projekta sodelovanja Zgodbe rok in krajev. Pogodbo o sofinanciranju, s katero smo pridobili dostop do informacijskega sistema e-MA in s tem možnost oddaje ZZi, smo prejeli 29. junija 2018. Projekt sodelovanja se je v skladu s pogodbo o sofinanciranju zaključil 30. oktobra 2018.

Finančna konstrukcija projekta sodelovanja Zgodbe rok in krajev:

Skupna vrednost projekta z DDV (v EUR)	29.798,50
Skupna vrednost projekta brez DDV (v EUR)	24.425,00
Delež sofinanciranja (v %)	80
Višina sofinanciranja (v EUR)	19.540,00
Zaključek projekta in rok oddaje ZZi	30. 10. 2018
Višina ZZi (v EUR)	19.417,20
Datum izplačila ZZi	December 2018
Višina izplačanih sredstev (v EUR)	19.417,20

MGRT ne razpisuje dodatnih sredstev za projekte sodelovanja. Sredstva za projekt sodelovanja Zgodbe rok in krajev so bila dodeljena že v okviru SLR LAS PPD in Odločbo o potrditvi SLR in LAS PPD.

5.3 Analiza projektov sodelovanja LAS

V dosedanjem obdobju je LAS Po poteh dediščine od Turjak do Kolpe skupaj s partnerji LAS iz Slovenije in tujine na razpis MKGP za podukrep 19.3 prijavil sedem projektov sodelovanja in bil štirikrat uspešen s prijavo. Skupaj s projektom sodelovanja Zgodbe rok in krajev, kateremu so bila sredstva dodeljena že v okviru SLR LAS PPD in Odločbo o potrditvi SLR in LAS PPD, iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj, **LAS izvaja 5 projektov sodelovanja. Tako je LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe pridobil 252.283,01 EUR dodatnih sredstev za sofinanciranje projektov iz EKSRP.** Projekta Zgodbe rok in krajev ter Zaposlitvene priložnosti na kmetiji sta se v letu 2018 zaključila. Projekti **Interaktivni turizem za vse, Z roko v roki do kakovostne prehrane in Trajnostna mobilnost in turizem na kolesih so v fazi izvajanja.**

V prilogi 1 vam prilagamo predstavitev o rezultatih izvajanja projektov sodelovanja LAS, ki jo je pripravila mag. Vesna Erhart, sekretarka Društva za razvoj slovenskega podeželja. V predstavitvi so zbrani podatki o potrjenih projektih sodelovanja na ravni celotne Slovenije iz kmetijskega (EKSRP), regionalnega (ESRR) in ribiškega sklada (ESPR). Mag. Vesna Erhart nam je rezultate predstavila dne 13. 12. 2018 na tretjem izrednem zboru članov DRSP in posvetu o rezultatih izvajanja projektov sodelovanja LAS, ki je potekal na Ljubnem ob Savinji. V analizo niso vključeni rezultati 4. javnega razpisa Ministrstva za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano, saj rezultati v decembru 2018 še niso bili znani. V okviru 4. javnega razpisa je bil LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe uspešen z enim projektom in sicer **Trajnostna mobilnost in turizem na kolesih**, kar je izjemno uspešno, če omenimo, da je bilo razpisanih 1.188.320 € sredstev in višina zaprošenih sredstev 4.795.774,49 €. Predstavitev zajema torej vključenost vseh slovenskih LAS v projekte sodelovanja, po skladih in po statističnih regijah ter dobro prikaže primerjavo med višino razpisanih sredstev po pozivih, višino zaprošenih sredstev in višino odobrenih sredstev po pozivih.

Iz četrtega javnega razpisa za podukrep 19.3 Priprava in izvajanje dejavnosti sodelovanja lokalnih akcijskih skupin je bilo izdanih 17 odločb za 4 operacije sodelovanja LAS, ki vključujejo slovenske lokalne akcijske skupine in tudi tuje partnerje. Odobrene so bile naslednje operacije:

- Domače in umetnostne obrti - dediščina in sodobnost (LAS loškega pogorja, LAS med Snežnikom in Nanosom, LAS S CILjem in LAS Vipavska dolina),
- Trajnostna mobilnost in turizem na kolesih (LAS Zgornje Savinjske in Šaleške doline, LAS Mežiške doline, LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe in LAS Goričko),
- E-nostavno na kolo (LAS loškega Pogorja, LAS Za mesto in vas, LAS Srce Slovenije, LAS Gorenjska košarica),
- Od tradicionalnih spretnosti do sodobnih ruralnih turističnih proizvodov (LAS Srce Slovenije in tuji partnerji iz Latvije, Poljske, Moldavije, Gruzije in Italije).

5.3.1 Kazalniki SLR in projekti sodelovanja

ZAPOSLOTVENE PRILOŽNOSTI NA KMETIJAH

št. partnerstev za spodbujanje inovativnosti: 1

št. partnerstev za ohranjanje okolja: 1

INTERAKTIVNI TURIZEM ZA VSE

št. storitev za spodbujanje inovativnosti: 1

št. storitev za spodbujanje turizma: 1

Št. storitev za interpretacijo kulturne dediščine: 1

Z ROKO V ROKI DO KAKOVOSTNE PREHRANE

št. storitev za spodbujanje inovativnosti: 1

št. urejenih lokacij za dvig kakovosti življenja: 1

št. storitev za medgeneracijsko sodelovanje: 1

TRAJNOSTNA MOBILNOST IN TURIZEM NA KOLESIH

št. urejenih lokacij za dvig kakovosti življenja: 1

št. storitev za spodbujanje turizma: 1

št. okoljskih storitev: 1

ZGODBE ROK IN KRAJEV

št. partnerstev za lokalno samooskrbo: 1

6 Doseganje mejnikov in spremljanje kazalnikov SLR

S spremljanjem in vrednotenjem ocenjujemo samo uspešnost in ustreznost izvajanja SLR, vrednotenje učinkovitosti in vpliva pa bodo prevzeli organi upravljanja zadevnih skladov.

19. člen Uredbe CLLD določa, da zadevni organ upravljanja opravi pregled uspešnosti izvajanja SLR leta 2019 in preveri doseganje mejnikov na dan 31. decembra 2018. Mejniki so:

- število zaključenih operacij v primerjavi z odobrenimi operacijami,

- delež dodeljenih sredstev v odločitvi o potrditvi operacije v primerjavi z določenim finančnim okvirjem,
- delež izplačanih sredstev v primerjavi z dodeljenimi sredstvi v odločitvi o potrditvi operacije,
- število novo ustvarjenih delovnih mest.

Pregled ciljnih vrednosti kazalnika, organ upravljanja, na podlagi odobrenih operacij opravi leta 2022. Pri pregledu uspešnosti se upoštevajo informacije in ocene iz letnih poročil, ki jih mora LAS za obdobje izvajanja programa vsako leto, za preteklo leto, do 31. marca poročati organom upravljanja. Poročilo izpolnijo v informacijskem sistemu zadevnega sklada. Poročilo o doseganju ciljev SLR mora vsebovati:

- podatke o vseh prijavljenih operacijah in prijaviteljih,
- število novo ustvarjenih delovnih mest,
- višino odobrenih in izplačanih sredstev,
- doseganje ciljnih vrednosti.

Torej pri spremljanju in vrednotenju SLR bomo zasledovali mejnike (kazalnike), ki so določeni z Uredbo CLLD (člen 19) in kazalnikom, ki jih je LAS dodatno opredelili posameznim specifičnim ciljem znotraj tematskega področja ukrepanja.

Kazalniki določeni za sledenje izbranim ciljem:

Ustvarjanje delovnih mest

1. št. partnerstev za spodbujanje inovativnosti
2. št. storitev za spodbujanje inovativnost
3. št. delovnih mest
4. št. storitev za lokalno samooskrbo
5. št. partnerstev za lokalno samooskrbo

Razvoj osnovnih storitev

6. št. urejenih lokacij za dvig kakovosti življenja
7. št. storitev za spodbujanje turizma
8. št. partnerstev za spodbujanje turizma
9. št. dogodkov za krepitev lokalne identitete
10. št. storitev za interpretacijo kulturne dediščine

Varstvo okolja in ohranjanje narave

11. št. okoljskih storitev
12. št. partnerstev za ohranjanje okolja

Večja vključenost, mladih, žensk in drugih ranljivih skupin

13. št. delujočih programov vseživljenjskega učenja
14. št. storitev za medgeneracijsko sodelovanje

6.1 Doseganje mejnikov

Poleg mejnikov, ki jih določa 19. člen Uredbe CLLD zadevni organ upravljanja opravi pregled uspešnosti izvajanja SLR leta 2019 in preveri doseganje mejnikov na dan 31. decembra 2018, tudi za

mejnike, ki jih je LAS določil sam. Mejniki so zapisani v 9. poglavju Strategije lokalnega razvoja LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe.

V skladu z Uredbo CLLD zadevni organ upravljanja (MKGP, ARSKTRP, MGRT, SVRK) opravi pregled uspešnosti izvajanja SLR za vse LAS leta 2019 in preveri doseganje mejnikov na dan 31. decembra 2018. Pregled ciljnih vrednosti kazalnika se na podlagi odobrenih operacij opravi leta 2022. Pri pregledu uspešnosti se upoštevajo podatki ARSKTRP in MGRT.

Pri pregledu doseganja uspešnosti mejnikov se preverijo naslednji mejniki:

- število zaključenih operacij v primerjavi z odobrenimi operacijami,
- delež dodeljenih sredstev v odločitvi o potrditvi operacije v primerjavi z določenim finančnim okvirjem,
- delež izplačanih sredstev v primerjavi z dodeljenimi sredstvi v odločitvi o potrditvi operacije,
- število novo ustvarjenih delovnih mest,
- za sklad ESRR se preveri še število deležnikov na lokalni ravni, vključenih v izvajanje projektov CLLD, število prebivalcev, ki živijo na območju LAS, ter število podprtih partnerstev.

Šteje se, da so mejniki zadevnega sklada doseženi, če najmanj en mejnik na dan 31. decembra 2018 dosega najmanj 65 odstotkov vrednosti mejnika, določenega v SLR, pri čemer se mejniki z vrednostjo 0, določeno v SLR, ne upoštevajo.

Rezerva za uspešnost se dodeli v skladu s posebnimi pogoji zadevnega sklada (EKSRP in ESRR) med tiste LAS, ki dosegajo mejnike, določene v SLR na podlagi drugega odstavka tega člena.

LAS, ki dosega zastavljene mejnike, zadevni organ upravljanja (MKGP, ARSKTRP, MGRT, SVRK) do 30. junija 2019 obvesti o doseganju mejnikov in zahteva spremembo SLR. LAS mora spremembo SLR posredovati na naslov Koordinacijskega odbora CLLD iz tretjega odstavka 16. člena te uredbe najpozneje do 30. novembra 2019. Pri obravnavi sprememb se smiselno uporabljajo določbe 18. člena te uredbe.

Sankcij za nedoseganje mejnikov na dan 31. 12. 2018 ni.

Upoštevanje odgovora ob spremembi SLR:

Na forumu Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano smo zastavili vprašanja in sicer:

1. Načrtovali smo, da bomo v okviru sklada ESRR, ustvarili eno delovno mesto (ciljna vrednost kazalnika na dan 31. 12. 2023). Zanima nas ali lahko s spremembo SLR kazalnik eno ustvarjeno mesto premaknemo v sklad EKSRP. Saj bi bil kazalnik na ravni SLR dosežen, vendar v okviru drugega sklada.
2. Ali je lahko ciljna vrednost kazalnika »Število novo ustvarjenih delovnih mest« na dan 31. 12. 2023 nič (0)?

Ministrstvo nam je na prvo vprašanje odgovorilo z NE, saj bi premik kazalnika v drugi sklad pomenilo znižanje ciljne vrednosti kazalnika za ESRR za leto 2023 na vrednost 0. Doseganje mejnikov in ciljnih vrednosti kazalnikov se bo preverjalo na ravni vsakega posameznega sklada posebej. Na drugo vprašanje so nam odgovorili, da je s spremembo SLR dovoljeno spreminjati mejnike samo za leto 2018. Ciljne vrednosti kazalnikov za leto 2023 se ne smejo zniževati na vrednost 0.

Mejniki Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja

	dosežena vrednost na dan 31.12.2018	dosežena vrednost na dan 31.3.2019	mejniki iz SLR na dan 31.12.2018	ciljna vrednost na dan 31.12.2023	Opombe
Število zaključenih operacij v primerjavi z odobrenimi operacijami	3	4	2	20	Operacije: Dediščina Kočevarjev, nekoč in danes; Zgodbe lesa - ozaveščanje o pomembnosti lesa skozi sodobno interpretacijo kulturne dediščine; POKRITA TRŽNICA SODRAŽICA. Do 31. 3. 2019 zaključen še projekt KUCHARICA FIŽOLOV DAN.
delež dodeljenih sredstev v odločitvi o potrditvi operacije v primerjavi z določenimi finančnim okvirjem	34,56%	34,56%	20%	100%	Do konca leta 2018 je bilo odobrenih z odločbo 509.980,80 EUR sredstev za 11 projektov. V programskem obdobju imamo za izvajanje podukrepa 19. 2 na voljo 1.475.477,70 EUR.
delež izplačanih sredstev v primerjavi z dodeljenimi sredstvi v odločitvi o potrditvi operacije	4,44%	14,41%	5%	100%	Do konca leta 2018 je bil v celoti izplačan en projekt in sicer Zgodbe lesa - ozaveščanje o pomembnosti lesa skozi sodobno interpretacijo kulturne dediščine v višini v višini 15.062,00 EUR in 1. faza projekta POKRITA TRŽNICA SODRAŽICA v višini 7.557,77 EUR. Skupaj 22.619,77 EUR. Do 31. 3. 2019 naj bi bila izplačana še 2. faza projekta POKRITA TRŽNICA SODRAŽICA v višini 50.865,98 EUR. Skupaj bi bilo do 31.3.2019 izplačanih 73.485,75 EUR, kar je 14,41 % izplačanih sredstev v primerjavi z dodeljenimi v odločitvi o potrditvi operacije.
število novo ustvarjenih delovnih mest - moški (delovna mesta ustvarjena v okviru podukrepa 19.2)	0	0	0	0	/

število novo ustvarjenih delovnih mest - ženske (delovna mesta ustvarjena v okviru podukrepa 19.2)	0	0	0	0	/
število partnerstev za spodbujanje inovativnosti	0	0	0	1	/
število urejenih lokacij za dvig kakovosti življenja	1	1	0	5	Operacija POKRITA TRŽNICA SODRAŽICA.
število okoljskih storitev	0	0	0	4	/

Ker se šteje, da so mejniki zadevnega sklada doseženi, če najmanj en mejnik na dan 31. decembra 2018 dosega najmanj 65 odstotkov vrednosti mejnika, določenega v SLR, pri čemer se mejniki z vrednostjo 0, določeno v SLR, ne upoštevajo, mejnike Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja iz SLR na dan 31.12.2018 **DOSEGAMO**. Presegamo mejnik število zaključenih operacij v primerjavi z odobrenimi operacijami in delež dodeljenih sredstev v odločitvi o potrditvi operacije v primerjavi z določenimi finančnim okvirjem. Mejniki delež izplačanih sredstev v primerjavi z dodeljenimi sredstvi v odločitvi o potrditvi operacije skoraj dosegamo. Tukaj smo predvideli zaključek in izplačilo projektov Zgodbe lesa - ozaveščanje o pomembnosti lesa skozi sodobno interpretacijo kulturne dediščine in POKRITA TRŽNICA SODRAŽICA, vendar je bil do konca leta 2018 v celoti izplačan le projekt Zgodbe lesa - ozaveščanje o pomembnosti lesa skozi sodobno interpretacijo kulturne dediščine v višini v višini 15.062,00 EUR in 1. faza projekta POKRITA TRŽNICA SODRAŽICA v višini 7.557,77 EUR. Do 31. 3. 2019 naj bi bila izplačana še 2. faza projekta POKRITA TRŽNICA SODRAŽICA v višini 50.865,98 EUR. Skupaj bi bilo do 31.3.2019 izplačanih 73.485,75 EUR, kar je 14,41 % izplačanih sredstev v primerjavi z dodeljenimi v odločitvi o potrditvi operacije.

Mejniki Evropskega sklada za regionalni razvoj

	dosežena vrednost na dan 31.12.2018	dosežena vrednost na dan 31.3.2019	mejnik iz SLR na dan 31.12.2018	ciljna vrednost na dan 31.12.2023	Opombe
Število zaključenih operacij v primerjavi z odobrenimi operacijami	0	0	0	5	Vse operacije, ki so bile poslane v dokončno potrditev na MGRT, so v obravnavi. Nobena izmed 8 operacij (ki so bile izbrane s stran LAS V okviru 2. JP LAS) ni dokončno potrjena s strani MGRT s podpisom pogodbe o sofinanciranju.
delež dodeljenih sredstev v odločitvi o potrditvi operacije v primerjavi z določenimi finančnim okvirjem	0,00%	0,00%	25%	100%	Vse operacije, ki so bile poslane v dokončno potrditev na MGRT, so v obravnavi. Nobena izmed 8 operacij (ki so bile izbrane s stran LAS V okviru 2. JP LAS) ni dokončno potrjena s strani MGRT s podpisom pogodbe o sofinanciranju.
delež izplačanih sredstev v primerjavi z dodeljenimi sredstvi v odločitvi o potrditvi operacije	0,00%	0,00%	0%	100%	Vse operacije, ki so bile poslane v dokončno potrditev na MGRT, so v obravnavi. Nobena izmed 8 operacij (ki so bile izbrane s stran LAS V okviru 2. JP LAS) ni dokončno potrjena s strani MGRT s podpisom pogodbe o sofinanciranju.
število novo ustvarjenih delovnih mest	0	0	0	1	Vse operacije, ki so bile poslane v dokončno potrditev na MGRT, so v obravnavi. Nobena izmed 8 operacij (ki so bile izbrane s stran LAS V okviru 2. JP LAS) ni dokončno potrjena s strani MGRT s podpisom pogodbe o sofinanciranju.
število partnerstev za spodbujanje inovativnosti	0	0	0	2	Vse operacije, ki so bile poslane v dokončno potrditev na MGRT, so v obravnavi. Nobena izmed 8 operacij (ki so bile izbrane s stran LAS V okviru 2. JP LAS) ni dokončno potrjena s strani MGRT s podpisom pogodbe o sofinanciranju.

število partnerstev za lokalno samooskrbo	0	0	0	1	Vse operacije, ki so bile poslane v dokončno potrditev na MGRT, so v obravnavi. Nobena izmed 8 operacij (ki so bile izbrane s strani LAS V okviru 2. JP LAS) ni dokončno potrjena s strani MGRT s podpisom pogodbe o sofinanciranju.
število delujočih programov vseživljenjskega učenja	0	0	0	2	Vse operacije, ki so bile poslane v dokončno potrditev na MGRT, so v obravnavi. Nobena izmed 8 operacij (ki so bile izbrane s strani LAS V okviru 2. JP LAS) ni dokončno potrjena s strani MGRT s podpisom pogodbe o sofinanciranju.
Število deležnikov na lokalni ravni vključenih v izvajanje projektov CLLD	26	26	3	5	Je odstopanje od načrtovanega do 31. 12. 2018. V osmih projektih, ki smo jih poslali na MGRT v dokončno potrditev, sodeluje 26 različnih deležnikov, ki so vključeni v izvajanje projektov CLLD. Deležniki so različni predstavniki javnega, ekonomskega in nevladnega sektorja. Nekatere operacije še niso pričele z izvedbo, spet nekatere se izvajajo, vendar niso zaključene. Večje število deležnikov od predvidenega.
število podprtih partnerstev	1	1	1	1	Ni odstopanj. Kazalnik št. podprtih partnerstev je bil dodan ob vlogi za spremembo Strategije lokalnega razvoja LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe. Sprememba strategije lokalnega razvoja je bila potrjena z odločbo št. 33151-31/2015/53 z dne 4. 10. 2018. Realiziran kazalnik št. podprtih partnerstev je potrjena in ustanovljena Lokalna akcijska skupina Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe.

Ker se šteje, da so mejniki zadevnega sklada doseženi, če najmanj en mejnik na dan 31. decembra 2018 dosega najmanj 65 odstotkov vrednosti mejnika, določenega v SLR, pri čemer se mejniki z vrednostjo 0, določeno v SLR, ne upoštevajo, mejnike Evropskega sklada za regionalni razvoj iz SLR na dan 31.12.2018 **DOSEGAMO**. Presegamo mejnik število deležnikov na lokalni ravni vključenih v izvajanje projektov CLLD in dosegamo tudi mejnik število podprtih partnerstev. Mejnika delež dodeljenih sredstev v odločitvi o potrditvi operacije v primerjavi z določenimi finančnim okvirjem in delež izplačanih sredstev v primerjavi z dodeljenimi sredstvi v odločitvi o potrditvi operacije **ne dosegamo**, saj nobena izmed 8 operacij, ki so bile izbrane s strani LAS, v okviru 2. JP LAS, ni dokončno potrjena s strani MGRT s podpisom pogodbe o sofinanciranju.

6.2 Spremljanje kazalnikov SLR določenih za sledenje izbranim ciljem

V SLR smo opredelili naslednje kazalnike za merjenje posebnih ciljev SLR:

1. št. partnerstev za spodbujanje inovativnosti – EKRSP in ESRR
2. št. storitev za spodbujanje inovativnost - EKRSP in ESRR
3. št. delovnih mest - ESRR
4. št. storitev za lokalno samooskrbo - ESRR
5. št. partnerstev za lokalno samooskrbo - ESRR
6. št. urejenih lokacij za dvig kakovosti življenja - EKSRP
7. št. storitev za spodbujanje turizma - EKSRP
8. št. partnerstev za spodbujanje turizma - EKSRP
9. št. dogodkov za krepitev lokalne identitete - EKSRP
10. št. storitev za interpretacijo kulturne dediščine - EKSRP
11. št. okoljskih storitev - EKRSP in ESRR
12. št. partnerstev za ohranjanje okolja - EKRSP in ESRR
13. št. delujočih programov vseživljenjskega učenja - ESRR
14. št. storitev za medgeneracijsko sodelovanje - EKRSP in ESRR

Kazalniki Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja za merjenje posebnih ciljev SLR

EKSRP (1. javni poziv)	CILJ	UKREP	KAZALNIK	Naziv projekta (kazalnik)	PROJEKTI po št. kazalnikov	Kazalniki v SLR za EKSRP
Ustvarjanje delovnih mest	Spodbujanje podjetništva in inovativnosti ter spodbujanje sodelovanja med javnim, gospodarskim in nevladnim sektorjem za ustvarjanje zaposlitvenih priložnosti.	Razvijanje partnerstev in storitev za spodbujanje podjetništva in inovativnosti	št. partnerstev za spodbujanje inovativnosti	/	0	1
			št. storitev za spodbujanje inovativnost	/	0	1
Razvoj osnovnih storitev	Urejeno bivalno okolje, dvig kakovosti življenja in sinergijsko bivanje z naravo, kulturo in okoliškimi navadami ter običaji	Spodbujanje razvoja novih storitev in produktov za bolj urejeno bivalno okolje, dvig kakovosti življenja in sinergijsko bivanje z naravo, kulturo in okoliškimi navadami ter običaji	št. urejenih lokacij za dvig kakovosti življenja	POKRITA TRŽNICA SODRAŽICA (1)	1	5
			Povečati prepoznavnost turistične destinacije in vključevanje ter povezovanje lokalne turistične ponudbe	Izvajanje destinacijskega managementa v LASu od Turjaka do Kolpe	št. storitev za spodbujanje turizma	Razvoj gorskega kolesarstva s spretnostnim poligonom v naravi za otroke in odrasle (1)
	št. partnerstev za spodbujanje turizma	/			0	3
	Krepiti lokalno identiteto in zavedanje o pomenu ohranjanja kulturne in naravne dediščine s poučevanjem, obnovo, ureditvijo in ohranjanjem kulturne krajine in dediščine	Ohranjanje in izboljšanje kulturne dediščine	št. dogodkov za krepitev lokalne identitete	/	0	1

			št. storitev za interpretacijo kulturne dediščine	Življenje v objemu gozdov (1); Zgodbe lesa (1); Dediščina Kočevarjev, nekoč in danes (1); Kuharica Fižolov dan (1); Življenje ustvarja zgodbe (1); Ribniško lončarstvo. Včeraj. Danes. Jutri? (1)	6	5
Varstvo okolja in ohranjanje narave	Ohranjanje okolja za trajnostni razvoj podeželja	Izvajanje (pilotnih) aktivnosti, ki prispevajo k ohranjanju stanja okolja	št. okoljskih storitev	KALI DANES–ZA PRIHODNOST (1); Strimo ta oreh (1)	2	4
			št. partnerstev za ohranjanje okolja	Skrb za ohranjanje medvedov s spodbujanjem nepotrošne rabe (1)	1	3
Večja vključenost, mladih, žensk in drugih ranljivih skupin	Medgeneracijsko povezovanje in sodelovanje ter krepitev zdravega in aktivnega življenjskega sloga	Povečanje in izboljšanje kakovosti ponudbe na področju medgeneracijskega sodelovanja ter zdravega in aktivnega življenjskega sloga	št. storitev za medgeneracijsko sodelovanje	/	0	1

Največ zanimanja je v okviru tematskega področja Razvoj osnovnih storitev. Po 1. javnem pozivu LAS so kazalniki št. storitev za interpretacijo kulturne dediščine doseženi oz. preseženi. V okviru tematskega področja Ustvarjanje delovnih mest ni bilo prijav, v okviru tematskega področja Večja vključenost, mladih, žensk in drugih ranljivih skupin, pa je bil sicer s strani LAS odobren projekt Zasebni vrtec Montessori na podeželju, ki pa je kasneje odstopil. V preglednici nismo upoštevali projektov sodelovanja, ki se ločeno prijavijo na razpise Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Upoštevaajoč te, lahko zapišemo, da je s projekti v okviru 1. javnega poziva in projekti sodelovanja veliko kazalnikov že doseženih. V januarju 2019 smo razpisali 3. javni poziv za izbor projektov, ki se bodo financirali iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Po izboru projektov v okviru 3. javnega poziva, bo potrebna ponovna analiza kazalnikov. V kolikor bo realizacija kazalnikov znotraj posameznih ukrepov slaba oz. jo ne bo, bi bilo smiselno, da LAS v prihodnjih javnih pozivih sredstva razpisuje po ukrepih. Tako bo potrebna tudi večja animacija okolja in direktno povabilo k sodelovanju ter pripravo projektov znotraj teh ukrepov.

Kazalniki Evropskega sklada za regionalni razvoj za merjenje posebnih ciljev SLR

ESRR (2. Javni poziv LAS podukrep 19.2) in projekt sodelovanja Zgodbe rok in krajev (podukrep 19.3)	CILJ	UKREP	KAZALNIK	Naziv projekta (kazalnik)	PROJEKTI po št. kazalnikov	Kazalniki v SLR za ESRR
Ustvarjanje delovnih mest	Spodbujanje podjetništva in inovativnosti ter spodbujanje sodelovanja med javnim, gospodarskim in nevladnim sektorjem za ustvarjanje zaposlitvenih priložnosti.	Razvijanje partnerstev in storitev za spodbujanje podjetništva in inovativnosti	št. partnerstev za spodbujanje inovativnosti	ROKODELSKA ZADRUGA (1); Destilacija nekoč in danes (1)	2	2
			št. storitev za spodbujanje inovativnost	VZPOSTAVITEV ŠTUDENTSKEGA INOVACIJSKEGA STIČIŠČA (1)	1	2
	Povečanje obsega pridelave, predelave in trženja lokalnih kmetijskih, gozdarskih in živilskih proizvodov s spodbujanjem kratkih dobavnih oskrbnih verig.	Razvijanje partnerstev in storitev za krepitev lokalne samooskrbe in izboljšanje pogojev za bivanje in delo	št. delovnih mest	/	0	1
			št. storitev za lokalno samooskrbo	Zakladnica (1)	1	1
			št. partnerstev za lokalno samooskrbo	Projekt sodelovanja Zgodbe rok in krajev - podukrep 19.3 (1)	1	1
	Varstvo okolja in ohranjanje narave	Ohranjanje okolja za trajnostni razvoj podeželja	Izvajanje (pilotnih) aktivnosti, ki prispevajo k ohranjanju stanja okolja	št. okoljskih storitev	Narava naša učiteljica - učilnica v naravi in čutna pot ob Osnovni šoli Ob Rinži (1)	1
št. partnerstev za ohranjanje okolja				/	0	2
Večja vključenost, mladih, žensk in drugih	Vseživljenjsko učenje in pridobitev funkcionalnih znanj za osebni	Povečanje in izboljšanje kakovosti ponudbe na področju	št. delujočih programov vseživljenjskega učenja	CELOSTNI PEDAGOŠKI PROGRAM GALERIJE	2	2

ranljivih skupin	razvoj prebivalstva ter razvoj človeških virov	vseživljenjskega učenja		MIKLOVA HIŠA (1); RTM Kočevska 2 (1)		
	Medgeneracijsko povezovanje in sodelovanje ter krepitev zdravega in aktivnega življenjskega sloga	Povečanje in izboljšanje kakovosti ponudbe na področju medgeneracijskega sodelovanja ter zdravega in aktivnega življenjskega sloga	št. storitev za medgeneracijsko sodelovanje	OTROŠKO IGRIŠČE – SRCE SOSESKE (1)	1	1

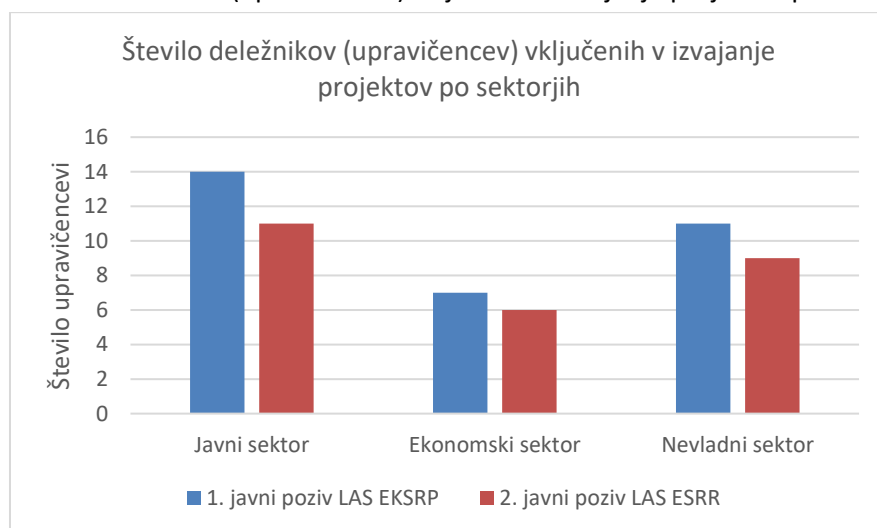
Projekti, ki so bili izbrani v okviru 2. javnega poziva LAS (ESRR), niso še dokončno potrjeni s strani Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, zato ne moremo dokončno govoriti o doseganju kazalnikov. Ob predpostavki, da bo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo z vsemi izbranimi projekti podpisalo pogodbo o sofinanciranju, večina kazalnikov, z izbranimi projekti in projektom sodelovanja Zgodbe rok in krajev, že dosegamo. Nekoliko težje bomo dosegali kazalnik št. delovnih mest, ukrep Razvijanje partnerstev in storitev za krepitev lokalne samooskrbe in izboljšanje pogojev za bivanje in delo. Jeseni predvidevamo ponovno objavo javnega poziva za izbor projektov, ki se bodo financirali iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. V kolikor v okviru jesenskega poziva sredstva ne bodo razpisana po ukrepih ali ukrepu, bo po zaključku poziva potrebna ponovna analiza kazalnikov in v kolikor realizacija kazalnikov znotraj posameznih ukrepov slaba oz. jo ne bo, bi bilo smiselno, da LAS v letu 2020 sredstva razpisuje po ukrepu/ih.

7 Analiza javnih razpisov LAS in razdelitev po tematskih področjih

V analizo je vključenih 11 projektov, ki so potrjeni z odločbo ARSKTRP in tudi 8 projektov, ki so izbrani s strani LAS, vendar niso še dokončno potrjeni s strani MGRT.

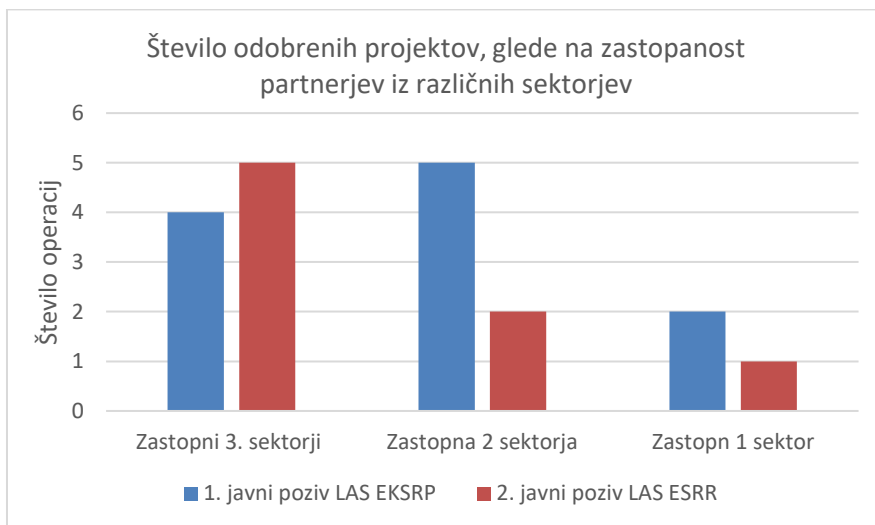
V okviru 1. javnega poziva LAS EKSRP je bilo več prijav (16) kakor v okviru 2. javnega poziva LAS ESRR (11), vendar je bilo tudi več razpisanih sredstev. Skupaj je bilo s strani LAS izbranih 20 projektov od 27 prijav, eden izmed projektov je kasneje odstopil.

Število deležnikov (upravičencev) vključenih v izvajanje projektov po sektorjih

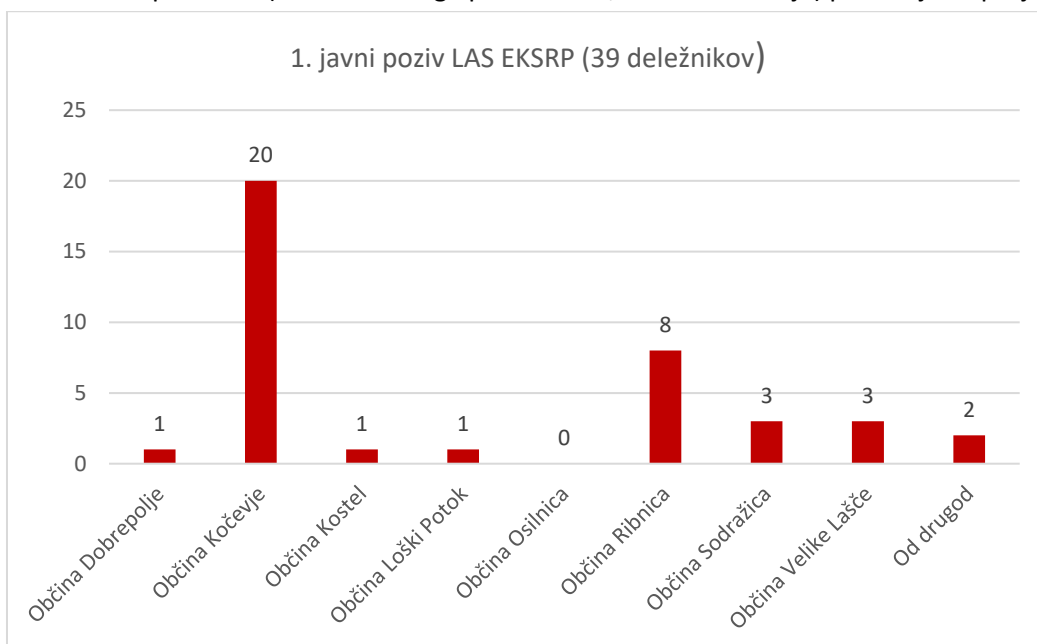
V projekte iz obeh razpisov je vključenih 58 upravičencev, **od tega jih je 32 različnih deležnikov vključenih v projekte iz EKSRP sklada, 26 različnih deležnikov pa v projekte ESRR sklada.** Različnih poudarjamo zato, ker smo znotraj posameznega poziva izločili upravičence, ki večkrat sodelujejo kot partnerji na projektih. V kolikor jih ne bi, bi bilo znotraj poziva EKSRP sklada 39 deležnikov, znotraj ESRR sklada 28. V obeh pozivih prevladuje najprej zastopanost javnega sektorja (25), sledi nevladni sektor (20) in nato ekonomski sektor (13). Kljub temu, da v okviru javnih pozivov ESRR prispevek v naravi ni upravičen strošek, je število deležnikov iz nevladnega sektorja v okviru 2. javnega poziva ESRR primerljivo s 1. javnim pozivom EKSRP. Razlog, da kot deležniki prevladujejo institucije javnega sektorja, je najverjetneje v razpoložljivi kadrovske kapaciteti, ki ima tudi izkušnje s prijavi oz. sodelovanjem v tovrstnih projektih, in tudi finančni razpoložljivosti sredstev za zalaganje za izvedbo projekta. Nevladni sektor je vključen v deležu, ki se nanaša na uveljavljanje prispevka v naravi. V projektih sodelujejo kot izvajalci posameznih aktivnosti, manj pa kot nosilci investicij. Zastopanost ekonomskega sektorja je manjša, kar je tudi razumljivo glede na specifične strategije lokalnega razvoja, ki podpira projekte javnega pomena in manj individualne projekte.

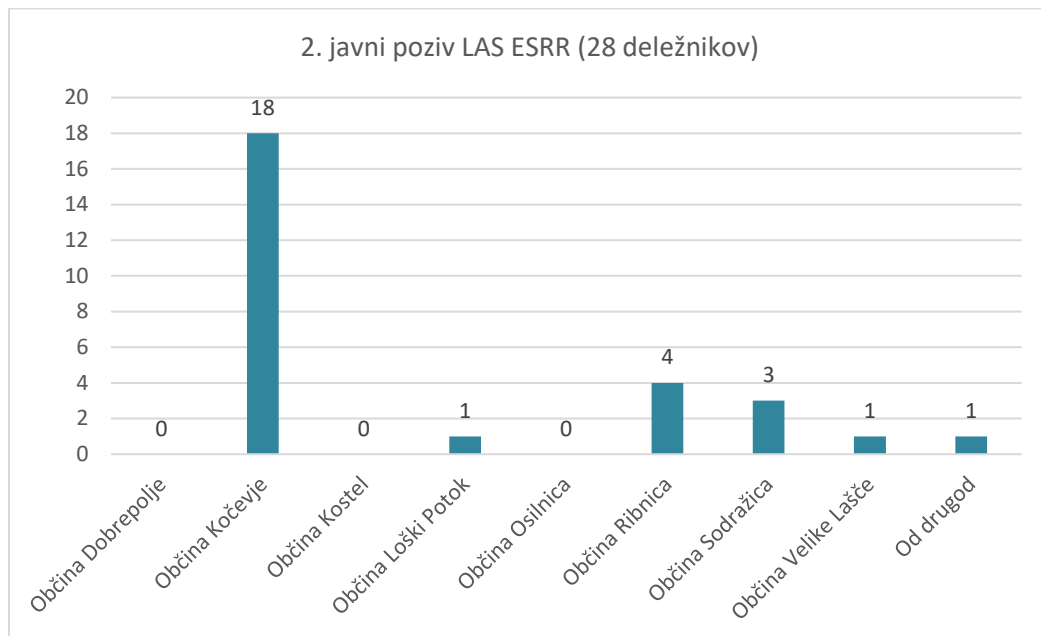
Število odobrenih projektov, glede na zastopanost partnerjev iz različnih sektorjev

Kar v devetih projektih od devetnajstih so zastopani vsi trije sektorji, v sedmih projektih sta zastopana dva sektorja in v treh projektih, kjer je zastopan en sektor, sodelujejo le institucije javnega sektorja.

Teritorialna pokritost (občina stalnega prebivališča, sedež institucije) partnerjev v projektih

Največ upravičencev izhaja iz občine Kočevje, sledi občina Ribnica in nato iz občine Sodražica. Trije upravičenci imajo sedež izven območja LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe, vendar delujejo na območju LAS. Med slednjimi so institucije, ki nimajo sedeža ali enote na območju LAS, vendar so ustanovljene in pooblašene za izvajanje strokovnih nalog na območju LAS (npr. kmetijsko gozdarski zavod, zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine, zavod za gozdove, ...). Animacija s strani LAS je potekala v sedmih od osem občin. Za območji občin Kostel in Osilnica je bila izvedena skupna delavnica. Eden izmed razlogov, da je največ upravičencev iz občine Kočevje, je v velikosti občine in posledično v številu institucij, ki se lahko prijavijo na javne pozive LAS.

7.1 Razdelitev sredstev po tematskih področjih ukrepanja

Razporeditev sredstev EKSRP in ESRR znotraj ukrepov Strategije LAS z upoštevanjem koriščenja sredstev odobrenih na 1. in 2. javnem pozivu LAS.

Sredstva Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja po ukrepih

Tematsko področje	Ukrep	Sredstva po ukrepih v SLR	Po 1. javnem pozivu
Ustvarjanje delovnih mest	Razvijanje partnerstev in storitev za spodbujanje podjetništva in inovativnosti	150.056,08	0,00
Razvoj osnovnih storitev	Spodbujanje razvoja novih storitev in produktov za bolj urejeno bivalno okolje, dvig kakovosti življenja in sinergijsko bivanje z naravo, kulturo in okoliškimi navadami ter običaji	399.964,24	58.468,56

	Izvajanje destinacijskega managementa v LASu od Turjaka do Kolpe	225.455,37	32.858,71
	Ohranjanje in izboljšanje kulturne dediščine	300.000,00	235.561,05
Varstvo okolja in ohranjanje narave	Izvajanje (pilotnih) aktivnosti, ki prispevajo k ohranjanju stanja okolja	270.012,41	183.092,48
Večja vključenost, mladih, žensk in drugih ranljivih skupin	Povečanje in izboljšanje kakovosti ponudbe na področju medgeneracijskega sodelovanja ter zdravega in aktivnega življenjskega sloga	129.989,58	0,00
SKUPAJ		1.475.477,68	509.980,80

Sredstva Evropskega sklada za regionalni razvoj po ukrepih

Tematsko področje	Ukrep	Sredstva po ukrepih v SLR	Po 2. javnem pozivu
Ustvarjanje delovnih mest	Razvijanje partnerstev in storitev za spodbujanje podjetništva in inovativnosti	192.000,00	82.680,32
	Razvijanje partnerstev in storitev za krepitev lokalne samooskrbe in izboljšanje pogojev za bivanje in delo	214.196,05	72.449,43
Varstvo okolja in ohranjanje narave	Izvajanje (pilotnih) aktivnosti, ki prispevajo k ohranjanju stanja okolja	100.077,29	39.371,67
Večja vključenost, mladih, žensk in drugih ranljivih skupin	Povečanje in izboljšanje kakovosti ponudbe na področju vseživljenjskega učenja	189.954,67	79.100,30
	Povečanje in izboljšanje kakovosti ponudbe na področju medgeneracijskega sodelovanja ter zdravega in aktivnega življenjskega sloga	223.600,00	94.326,28

SKUPAJ		919.828,01	367.928,00

V SLR smo v letih 2016, 2017, 2018 načrtovali naslednjo razdelitev sredstev po posameznih tematskih področjih ukrepanja:

Tematsko področje	Sklad (EU + SLO)	2016	2017	2018	Dejanska razdelitev (izplačano) do konca leta 2018
Ustvarjanje delovnih mest	EKSRP	-	-	29.479,50	-
	ESRR	-	-	72.109,75	-
Razvoj osnovnih storitev	EKSRP	-	-	181.804,73	22.619,77
Varstvo okolja in ohranjanje narave	EKSRP	-	-	53.045,70	-
	ESRR	-	-	17.766,17	-
Večja vključenost mladih, žensk in drugih ranljivih skupin	EKSRP	-	-	25.537,30	-
	ESRR	-	-	73.416,08	-
Skupaj		-	-	453.159,24	22.619,77

Dinamika črpanja sredstev po posameznih tematskih področjih za podukrep 19.2, ki je bila načrtovana ob pripravi SLR, se razlikuje od dejanskega stanja predvsem zaradi zamika izvajanja programa in črpanja sredstev na ravni države.

Z naslednjo spremembo strategije bo potrebna manjša prerazporeditev sredstev po ukrepih. V času priprave strategije LAS smo dobili veliko idejnih predlogov s področja Ustvarjanje delovnih mest in Večja vključenost, mladih, žensk in drugih ranljivih skupin. V času objave javnih pozivov, pa se je število deležnikov za prijavo in izvedbo projektov v okviru omenjenih področij zmanjšala. Razlogi: težave v poslovanju, nezmožnost zalaganja sredstev, spremembe v vodstvu, neustrezna dokumentacija (dovoljenja, soglasja), preusmeritev v druge ukrepe financiranja (ostali podjetniški programi, projekti sodelovanja 19.3). V obdobju od priprave strategije LAS do objave prvega javnega poziva se je veliko spremenilo in preteklo kar nekaj časa.

V skladu z Navodili koordinacijskega odbora CLLD za pripravo in predložitve spremembe SLR, tematska področja ukrepanja, ki jih vključuje SLR, ne bomo spreminjali, prav tako bomo pri prerezporeditvi pazili, da ima vsako tematsko področje še vedno predvidenih in prerazporejenih vsaj 10 % sredstev.

8 Evalvacija rezultatov anketnih vprašalnikov

Dne 15. marca 2019 smo članom LAS, med katerimi so tudi nosilci projektov, poslali anketo v zvezi evalvacijo dela LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe. Anketa je bila odprta do 24. marca 2019. Na podlagi evalvacijskih rezultatov so bili zbrani naslednji rezultati in predlogi, na podlagi katerih se bo načrtovalo nadaljnje izvajanje aktivnosti, ki bodo stremele k čim optimalnejšemu delovanju LAS, izvajanju projektov in SLR.

8.1 Anketni vprašalnik

Q1 - Osnovne informacije LAS – predstavnik sektorja

- Javni
- Ekonomski
- Nevladni

Q2 - Ali ste sodelovali/sodelujete v projektu/ih v okviru LAS PPD

- Da
- Ne

Q3 - V kakšni vlogi ste sodelovali

- Prijavitelj
- Partner

Q4 - Pri prijavi projektov se spodbuja partnerstvo. Ste partnerja:

- Poznali pred prijavo
- Iskali novega še nepoznanega partnerja
- Projekt sem prijavil samostojno brez partnerja
- Pri projektu nisem sodeloval

Q5 - Ste s pripravo projekta začeli že pred objavo poziva LAS

- Da
- Ne
- Pri projektu nisem sodeloval

Q6 - Je časa za pripravo vloge t.j. od objave poziva do roka za oddajo dovolj (2 meseca)besedilo

vprašanja

- Da
- Ne
- Pri projektu nisem sodeloval

Q7 - Koliko časa bi po vašem mnenju moralo biti na voljo od objave do zaključka poziva t.j. za pripravo vloge

Q8 - Kako ste zadovoljni glede:

	Zelo sem zadovoljen	Sem zadovoljen	Sem srednje zadovoljen	Sem manj zadovoljen	Nisem zadovoljen	Ne vem
Časa potrebnega od oddaje vloge do odobritve oz. začetka izvedbe projekta	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Časa od oddaje zahtevka do izplačila EU sredstev	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q9 - Ali so razpoložljiva finančna sredstva za izvajanje operacij v okviru ukrepa LEADER zadostna za doseganje ciljev STRATEGIJE LOKALNEGA RAZVOJA

- Da
- Ne
- Ne vem

Q10 - Ali ste imeli težave pri zagotavljanju sredstev lastne soudeležbe (javnih ali zasebnih)?

- Da
- Ne
- V projektih nisem sodeloval

Q11 - Ali poznate možnost predfinanciranja projektov z odobrenimi EU sredstvi, ki jih ponuja Slovenski regionalni razvojni sklad

- Da
- Ne

Q12 – Ali ste za izvedbo projekta pridobili sredstva pri navedenem skladu

- Da
- Ne

Q13 - Ali ste se udeležili katerega spodaj naštetih aktivnosti LAS

Možnih je več odgovorov

- Delavnic predstavitve pozivov
- Delavnic za vodenje projektov in priprave zahtevkov
- Predstavitev LAS na prireditvah (Tamburanje vaKosteli, Tržni dan s Sodražici, Doživite Kočevsko)
- Dogodkov se nisem udeležil

Q14 - Kakšna je podpora, ki vam je na voljo v povezavi z izvajanjem SLR glede:

	Celovita podpora	Zadostna podpora	Nekolikšna podpora	Podpore ni bilo	Ne vem
Usposabljanja in delavnice	☐	☐	☐	☐	☐
1-na-1svetovanje	☐	☐	☐	☐	☐
Svetovanja preko e-pošte ali telefona	☐	☐	☐	☐	☐
Drugo:	☐	☐	☐	☐	☐

Q15 - Kakšno dodatno podporo bi si želeli v povezavi z izvajanjem SLR

Q16 - Kako bi ocenili dosedanje izvajanje SLR v LAS?

- Zelo uspešno
- Uspešno
- Manj uspešno
- Neuspešno
- Ne vem

Q17 - Če bi nam želeli še kaj sporočiti vpišite vaša mnenja, pobude ali pripombe v spodnje okence

8.2 Povzetek in analiza anketnih vprašalnikov

Prejeli smo 11 v celoti izpolnjenih vprašalnikov. Število oseb, ki je anketo samo pogledalo, ni pa začelo z izpolnjevanjem, je bilo 40. Analiza bo potekala na osnovi v celoti izpolnjenih vprašalnikov.

Na vprašanja so nam odgovorili 4. predstavniki javnega sektorja, 2 predstavnika ekonomskega oz. gospodarskega sektorja in 5 predstavnikov javnega sektorja. **Izmed 11 sodelujočih je 8, ki so sodelovali ali sodelujejo v projektu/ih v okviru LAS PPD.** Izmed teh osmih sta dva, ki sta v projektu sodelovala ali sodelujeta v projektu LAS, kot partnerja, ostalih 6 je sodelovalo ali sodelujejo v projektih LAS kot prijavitelj, to je kot nosilec projekta oz. vodilni partner. Vsi, ki so sodelovali v projektu ali sodelujejo v projektu LAS, **so poznali partnerja že pred prijavo.**

Na vprašanje ali ste s pripravo projekta začeli že pred objavo poziva LAS jih je pet odgovorilo za DA in trije NE. Vsi, ki so prijavi ali kakorkoli sodelujejo v projektu so mnenja, da je časa za pripravo vloge, to je od objave poziva do roka za oddajo **dovolj**. Na vprašanje »Koliko časa bi po vašem mnenju moralo biti na voljo od objave do zaključka poziva t.j. za pripravo vloge« **ni bilo dogovora**.

Upravičenci, ki sodelujejo na projektih, se z odgovori na vprašanji »Ali so zadovoljni s pretekom časa potrebnega od oddaje vloge do odobritve oz. začetka izvedbe projekta in pretekom časa od oddaje zahtevka do izplačila EU sredstev« **bolj nagibajo na odgovore sem manj zadovoljen in niso zadovoljni**. Pri vprašanju o zadovoljstvu preteka časa od oddaje zahtevka do izplačila EU sredstev so kar štiri odgovorili z NE VEM. Razlog tega odgovora je najverjetneje to, da veliko projektov, v programskem obdobju 2014-2020, še ni zaključenih. Od šestih oddanih zahtevkov za izplačilo, ki so bili oddani do konca leta 2018, pa sta izplačana dva zahtevka. Prav tako ni jasno določenega roka obravnave vlog in zahtevkov za izplačilo s strani Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja.

Šest sodelujočih je mnenja, da razpoložljiva finančna sredstva za izvajanje operacij v okviru ukrepa LEADER zadostna za doseganje ciljev STRATEGIJE LOKALNEGA RAZVOJA, niso dovolj, medtem ko so štiri mnenja, da so dovolj. Štiri izmed upravičencev so imeli težave pri zagotavljanju sredstev lastne soudeležbe in pet NE. Iz prejšnjih odgovorov sklepamo, da se je eden od potencialnih upravičencev umaknil prijave ali sodelovanja na projektu, zaradi težav pri zagotavljanju sredstev lastne soudeležbe. Sedem anketirancev pozna možnost predfinanciranja projektov z odobrenimi EU sredstvi, ki jih ponuja Slovenski regionalni razvojni sklad, štiri ne. Noben upravičenec, ki sodeluje ali je sodeloval v projektu LAS ni pridobil sredstev za izvedbo pri navedene skladu.

Ob zaključku ankete nas je zanimalo ali se potencialni upravičenci udeležujejo aktivnosti, ki jih organizira LAS in kakšni so njihovi predlogi glede dodatne podpore v povezavi z izvajanjem SLR ter ali nam želijo sporočiti še kakšno mnenje, pobudo ali pripombe na izvajanje SLR in LAS.

Dva izmed sodelujočih v anketi sta se udeležila najmanj enkrat vseh treh aktivnosti LAS - vsaj ene predstavitve pozivov, ene delavnice za vodenje projektov in priprave zahtevkov ter ene predstavitve LAS na prireditvah (Tamburanje vaKosteli, Tržni dan v Sodražici, Doživite Kočevsko); štiri so se udeležili najmanj enkrat vsaj dveh aktivnosti LAS in štiri so se udeležili najmanj ene aktivnosti LAS. Največ se jih je udeležilo delavnic predstavitve pozivov, nato delavnic za vodenje projektov in priprave zahtevkov. Večina meni, da so dobili zadostno ali celovito podporo na usposabljanjih in delavnicah. Na 1-na-1 svetovanjih so trije mnenja, da so dobili celovito podporo v povezavi z izvajanjem SLR, pet zadostno podporo, eden nekolikšno podporo in dva ne vem. Glede svetovanja preko e-pošte ali telefona je osem sodelujočih odgovorilo, da so dobili celovito ali zadostno podporo., trije se odgovorili ne vem.

Na vprašanje »Kakšno dodatno podporo bi si želeli v povezavi z izvajanjem SLR« so nam odgovorili, da bi dodatno želeli razgovore in več networking sestankov pred snovanjem projektov.

Večina (9) jih je odgovorilo, da je dosedanje izvajanje SLR v LAS **uspešno**. Mnenj, pobud ali pripomb **ni bilo**, le eden izmed sodelujočih je zapisal, da je vse OK.

Vodilni partner LAS bo nadaljeval z aktivnostmi LAS, ki se jih potencialni upravičenci udeležujejo in pridobijo celovito podporo, kot so predstavitve in delavnice v okviru javnih pozivov, delavnice za vodenje projektov in priprave zahtevkov, individualna svetovanja ter svetovanja preko e-pošte in telefona. Prav tako bo nadaljeval z udeležbo na sejmih in prireditvah, s katerimi poskrbi za animacijo območja ter zagotavlja informacije zainteresiranim prebivalcem na območju LAS o delovanju LAS, pozivih LAS in ukrepu CLLD. Priporočila, kot so razgovori, networking sestanki pred snovanjem projektov, bo v prihodnje poskušal izboljšati in nadgraditi. Potencialne upravičence bo seznanil z možnostjo predfinanciranja, ki ga ponuja Slovenski regionalni razvojni sklad in katerega pogoj za pridobitev predfinanciranja je prejeta odločba s strani ARSKTRP ali pogodba o sofinanciranju s strani MGRT. Upravičence bo seznanil tudi z manj znano Garancijsko shemo za Dolenjsko, v okviru katere deluje shema za predfinanciranje.

Na pretek časa potrebnega od oddaje vlog do odobritev oz. začetka izvedbe projekta LAS nima vpliva. LAS je ob pripravi SLR čas obravnave vlog s strani LAS skrajšal na minimalno. Kasneje se je izkazalo, da pozivi za dopolnitev vlog po elektronski pošti niso najbolj ustrezni, saj je težko zagotoviti sledljivost – soočali smo se z vprašanji ali je prijavitelj prejel dopolnitev, kdaj začne teči rok, v kolikor prijavitelj ni potrdil prejema poziva na elektronsko pošto ipd. S prvo spremembo SLR smo določili, da se dopolnitve pošlje po pošti. Prav tako LAS nima vpliva na čas od oddaje zahtevka do izplačila EU sredstev. V Uredbi CLLD ni jasno določenega roka obravnave vlog in zahtevkov za izplačilo s strani pristojni institucij. Povprečna obdelava vlog in zahtevkov je 6 mesecev.

9 Zaključek

Pravila izvajanja pristopa CLLD zahtevajo dosledno upoštevanje začrtanih smernic znotraj strategije lokalnega razvoja. Vsako odstopanje od zastavljenih ciljev znotraj strategije zahteva spremembe, ki pa so povezane z dolgotrajnimi postopki. V letu 2018 je bila izvedena ena sprememba, in sicer sprememba mejnikov na dan 31. 12. 2018 in zagotovitev preglednejšega postopka izbora operacij.

Po objavi 1. in 2. javnega poziva LAS lahko rečemo, da smo bili delno uspešni pri doseganju mejnikov Uredbe CLLD in kazalnikov SLR. Od enajst potrjenih projektov s strani ARSKTRP je osem projektov v izvajanju, osem projektov, ki bodo sofinancirani s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj, pa še čaka na dokončno potrditev s strani Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Nadaljnji javni pozivi LAS bodo zaradi spremembe Uredbe CLLD nekoliko manj zahtevnejši. V tem programskem obdobju se je Uredba o izvajanju pristopa CLLD spreminjala 5 krat. Pred spremembo Uredbe je bila potrebna pridobitev soglasij (naravo varstvenih, kulturno varstvenih) pred oddajo vloge na javni poziv. Vsa soglasja, ki so bila pridobljena po preteku roka za oddajo projektnega predloga, so se upoštevala kot neveljavna. Sedaj se lahko taka soglasja dostavi po zaključku poziva, v času dopolnitev. To ne velja za gradbeno dovoljenje, ki mora biti v času oddaje vloge že pravnomočno. Prav tako je zmanjšano število pridobivanja ponudb. Za ovrednotenje stroškov za vrednosti do 2000 EUR upravičenih stroškov, upravičenec namesto treh tržno primerljivih pisnih ponudb vloži za odobritev operacije priloži eno ponudbo ali katalog ali oglas, kot ga določa zakon, ki ureja obligacijska razmerja (npr. natisnjen spletni cenik, letak z navedenimi minimalnimi zahtevanimi

lastnostmi blaga oziroma storitve, natisnjeni podatki s spletne strani ponudnika, javno objavljene tarife). Priprava vlog, pa je kljub nizkim vrednostnim sofinanciranja, zelo zahtevna, saj mora biti pridobljena vsa ustrezna dokumentacija, ponudbe, spodbuja se partnerstva in medsektorsko povezovanje, investicije morajo biti podprte z mehкими vsebinami, zasledovati je potrebno horizontalne cilje in cilje SLR ter potrebna dodana vrednosti za lokalno okolje in razvoj.

Priporočamo:

- da se po zaključku vsakega javnega poziva pregleda doseganje kazalnikov in dodelitev sredstev po tematskih področjih;
- da se v letu 2020, ko se bodo razpisovale zadnje kvote sredstev, sredstva razpisujejo po ukrepih s ciljem doseganja ciljev in kazalnikov SLR;
- da se z naslednjo spremembo prerazporedi sredstva na ukrepe, kjer je povpraševanje po sredstvih večje ter da se s spremembo zagotovi doseganje ciljnih vrednosti kazalnikov obeh skladov, pod pogojem, da je 10 % sredstev namenjenih za izvajanje projektov znotraj posameznega tematskega področja.

10 Priloge

Priloga 1: Predstavitev o rezultatih izvajanja projektov sodelovanja LAS na ravni Slovenije - Pripravila mag. Vesna Erhart, sekretarka DRSP